ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 11ης Ιουλίου 1989 *

Στην υπόθεση 195/87,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του College van Beroep voor het Bedrijfsleven προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του παραπέμποντος δικαστηρίου μεταξύ

Cehave NV, Veghel,

και

Hoofdproduktschap voor Akkerbouwprodukten,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία και το κύρος της κανονιστικής ρυθμίσεως της εισφοράς συνυπευθυνότητας στον τομέα των σιτηρών,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

συγκείμενο από τους R. Joliet, πρόεδρο τμήματος, Sir Gordon Slynn, J. C. Moitinho de Almeida, G. C. Rodríguez Iglesias και M. Zuleeg, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. Tesauro
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η εταιρεία Cehave NV, διά του δικηγόρου B. H. ter Kuile,

— το Hoofproduktschap, δια του γραμματέα του A. W. F. Helmstrijd,

— η ιταλική κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Ivo M. Braguglia, avvocato dello Stato,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

— το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενο από τον A. Brautigam,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από το νομικό της σύμβουλο R. C. Fischer,

λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 1ης Μαρτίου 1989,

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 20ής Απριλίου 1989,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με απόφαση της 19ης Ιουνίου 1987, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 22 Ιουνίου του ίδιου έτους, το College van Beroep voor het Bedrijfsleven υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, πέντε προδικαστικά ερωτήματα σχετικά με την ερμηνεία και το κύρος της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως της εισφοράς συνυπευθυνότητας στον τομέα των σιτηρών.

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της εταιρείας Cehave NV (στο εξής: Cehave), εταιρείας μεταποιήσεως σιτηρών, και του Hoofproduktschap voor Akkerbouwprodukten. Η Cehave μεταποίησε ορισμένες ποσότητες σιτηρών που είχαν παραχθεί σε διάφορα κράτη μέλη της Κοινότητας. Κατέβαλε δε προς το σκοπό αυτό ποσό 542 644 ολλανδικών φιορινίων (HFL) ως εισφορά συνυπευθυνότητας. Το ποσό αυτό προκύπτει από τη μετατροπή, σε ολλανδικό νόμισμα, της εκπεφρασμένης σε Ecu εισφοράς, βάσει του γεωργικού συντελεστή μετατροπής που ισχύει για τις Κάτω Χώρες.

3 Με την ενώπιον του College van Beroep voor het Bedrijfsleven ασκηθείσα προσφυγή της, η Cehave αμφισβητεί τον τρόπο υπολογισμού της επιβληθείσας εισφοράς. Ισχυρίζεται ότι θα έπρεπε, πρώτα, η εκπεφρασμένη σε Ecu εισφορά να μετατραπεί στο εθνικό νόμισμα του κράτους μέλους στο οποίο παρήχθησαν τα σιτηρά, κατ' εφαρμογή

της πράσινης τιμής αυτού του κράτους μέλους, κατόπιν δε, το έτσι προκύψαν ποσό θα έπρεπε να μετατραπεί σε ολλανδικό νόμισμα, βάσει της πραγματικής συναλλαγματικής ισοτιμίας των δύο νομισμάτων.

4 Για να μπορέσει να εκτιμήσει αυτή την επιχειρηματολογία το College van Beroep voor het Bedrijfsleven ανέβαλε την έκδοση αποφάσεως και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

« 1) Το κοινοτικό σύστημα εισφοράς συνυπευθυνότητας στον τομέα των σιτηρών βασίζεται στους ακόλουθους κανονισμούς:

— στον κανονισμό (ΕΟΚ) 2727/75 του Συμβουλίου της 29ης Οκτωβρίου 1975, ιδίως στο άρθρο 4·

— στον κανονισμό (ΕΟΚ) 2040/86 της Επιτροπής της 30ής Ιουνίου 1986·

— στον κανονισμό (ΕΟΚ) 1584/86 του Συμβουλίου της 23ης Μαΐου 1986·

— στον κανονισμό (ΕΟΚ) 1676/85 του Συμβουλίου της 11ης Ιουνίου 1985, ιδίως στο άρθρο 2.

Έχει αυτό το σύστημα την έννοια ότι η εισφορά συνυπευθυνότητας, που αναφέρεται στους προαναφερθέντες κανονισμούς, επιβάλλεται δε στην επιχείρηση στην οποία πραγματοποιήθηκε η πρώτη μεταποίηση και καταβάλλεται από αυτήν, πρέπει να υπολογίζεται στο εθνικό νόμισμα του κράτους μέλους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η πρώτη μεταποίηση, εφαρμόζοντας τη γεωργική τιμή μετατροπής που έχει οριστεί γι' αυτό το κράτος μέλος;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα, έχει το αναφερόμενο υπό 1 σύστημα την έννοια ότι η επιχείρηση που κατέβαλε την εισφορά συνυπευθυνότητας έχει το δικαίωμα και το καθήκον να επιρρίψει επίσης στους προμηθευτές της, a posteriori, τη διαφορά, αρνητική ή θετική, μεταξύ της καταβληθείσας από αυτή εισφοράς (ίσης προς το ποσό της εισφοράς σε Ecu, μετατραπέν στο εθνικό νόμισμα του κράτους μέλους στο οποίο πραγματοποιή-

θηκε η πρώτη μεταποίηση, εφαρμόζοντας γεωργική τιμή μετατροπής που ισχύει γι' αυτό το κράτος μέλος) και της επιστροφής που της χορηγήθηκε από τον προμηθευτή της (ίσης προς το ποσό της εισφοράς σε Ecu, μετατραπέν στο εθνικό νόμισμα του κράτους μέλους παραγωγής, εφαρμόζοντας γεωργική τιμή μετατροπής που ισχύει γι' αυτό το κράτος μέλος, και περαιτέρω μετατραπέν στο εθνικό νόμισμα του κράτους μέλους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η πρώτη μεταποίηση, εφαρμόζοντας τις πραγματικές συναλλαγματικές ισοτιμίες της αγοράς);

3) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο δεύτερο ερώτημα, η εφαρμογή του αναφερομένου υπό 1 συστήματος έχει ως αποτέλεσμα, σε ορισμένες περιπτώσεις, να υφίσταται τελικά ο παραγωγός σιτηρών την επιβάρυνση εισφοράς της οποίας το ποσό ποικίλλει ανάλογα με το κράτος μέλος στο οποίο τα σιτηρά υπέστησαν την πρώτη μεταποίηση.

Συνεπάγεται μια τέτοια κατάσταση τη μη νομιμότητα του εν λόγω συστήματος ως ασυμβίβαστου προς τη Συνθήκη, ειδικότερα δε προς τα άρθρα 12, 16, 34 και/ή 40, παράγραφος 3, ή προς μια από τις αρχές που στηρίζουν τη Συνθήκη;

4) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο δεύτερο ερώτημα, η εφαρμογή του αναφερόμενου υπό 1 συστήματος έχει ως αποτέλεσμα, σε ορισμένες περιπτώσεις, ο πρώτος μεταποιητής των σιτηρών να υφίσταται τελικά την επιβάρυνση εισφοράς (τη διαφορά μεταξύ της εισφοράς που του επιβλήθηκε και της επιστροφής, κατώτερης, που έλαβε), ή να ωφελείται ποσό (τη διαφορά μεταξύ της επιστροφής που έλαβε και της εισφοράς, κατώτερης, που του επιβλήθηκε), του οποίου το ύψος ποικίλλει ανάλογα με το κράτος μέλος στο οποίο παρήχθησαν τα σιτηρά.

Συνεπάγεται μια τέτοια κατάσταση τη μη νομιμότητα του εν λόγω συστήματος ως ασυμβίβαστου προς τη Συνθήκη, ειδικότερα δε προς τα άρθρα 12, 13, 30 και/ή 40, παράγραφος 3, ή προς μια από τις αρχές που στηρίζουν τη Συνθήκη;

5) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο τρίτο και/ή τέταρτο ερώτημα, κρίνει το Δικαστήριο ότι πρέπει να ρυθμίσει τα αποτελέσματα της απόφασής του για την προηγούμενη της ημερομηνίας εκδόσεως της εν λόγω αποφάσεως περίοδο; »

5 Στην έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση αναπτύσσονται διεξοδικώς τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως της κύριας δίκης, οι επίμαχες κοινοτικές διατάξεις,

καθώς και η εξέλιξη της διαδικασίας και οι παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο. Τα στοιχεία αυτά του φακέλου δεν επαναλαμβάνονται πιο κάτω παρά μόνο καθόσον απαιτείται για να σχηματίσει κρίση το Δικαστήριο.

Επί του πρώτου ερωτήματος

6 Το πρώτο ερώτημα αφορά κατ' ουσίαν στο αν το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 2040/86 της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 1986, για τις λεπτομέρειες εφαρμογής της εισφοράς συνυπευθυνότητας στον τομέα των σιτηρών (ΕΕ L 173, σ. 65), πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η εισφορά συνυπευθυνότητας στον τομέα των σιτηρών πρέπει να υπολογίζεται βάσει της γεωργικής τιμής μετατροπής που ισχύει στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου πραγματοποιήθηκε η πρώτη μεταποίηση των σιτηρών ή μάλλον βάσει της γεωργικής τιμής μετατροπής που ισχύει στο κράτος μέλος καταγωγής των σιτηρών.

7 Πρέπει να υπενθυμιστεί σχετικά ότι κατά το γράμμα του άρθρου 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 2040/86 « η εισφορά καταβάλλεται από τους φορείς που προβαίνουν σε μεταποίηση ... η εισφορά αυτή καταβάλλεται στον αρμόδιο οργανισμό που ορίζεται για το σκοπό αυτό από κάθε κράτος μέλος ». Από το γεγονός ότι η εισφορά συνυπευθυνότητας οφείλεται από τον μεταποιητή των σιτηρών στον αρμόδιο οργανισμό του κράτους μέλους όπου πραγματοποιήθηκε η μεταποίηση, ανεξαρτήτως της καταγωγής των σιτηρών, προκύπτει ότι, όπως έκρινε ήδη το Δικαστήριο με την απόφαση της 19ης Απριλίου 1988 (Versele-Laga, 64/87, Συλλογή 1988, σ. 1961), το καταβλητέο ποσό πρέπει να μετατραπεί στο νόμισμα αυτού του κράτους μέλους βάσει της πράσινης τιμής αυτού του νομίσματος.

8 Κατά συνέπεια, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 2040/86 της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 1986, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η εισφορά συνυπευθυνότητας στον τομέα των σιτηρών πρέπει να υπολογίζεται βάσει της γεωργικής τιμής μετατροπής που ισχύει στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου πραγματοποιείται η πρώτη μεταποίηση των σιτηρών.

Επί του δευτέρου και του τετάρτου ερωτήματος

9 Το δεύτερο ερώτημα αφορά κατ' ουσία στο αν οι συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 2727/75 του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου 1975 (ΕΕ L 281, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 1579/86 του Συμβουλίου, της 23ης Μαΐου 1986 (ΕΕ L 139, σ. 29), και του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 2040/86 της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 1986, που αναφέρθηκε πιο πάνω, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι οι επιχειρηματίες που προβαίνουν στην πρώτη μεταποίηση των σιτηρών πρέπει να επιρρίπτουν εκ των υστέρων στους προμηθευτές τους την τυχόν θετική ή αρνητική διαφορά μεταξύ της εισφοράς συνυπευθυνότητας που οφείλεται από αυτούς και της επιστροφής που τους χορηγήθηκε από τους προμηθευτές τους λόγω αυτής της εισφοράς.

10 Πρέπει να υπομνησθεί σχετικά ότι κατά το γράμμα του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 2727/75, όπως τροποποιήθηκε, « η εισφορά πρέπει να επιβαρύνει τον παραγωγό (να επιρρίπτεται στον παραγωγό) ». Το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 2040/86 ορίζει ότι « οι φορείς που πραγματοποιούν τις εργασίες... μεταβιβάζουν (επιρρίπτουν) την εισφορά συνυπευθυνότητας στον προμηθευτή τους. Γίνεται επίσης μεταβίβαση (επίρριψη) κατά τη διάρκεια κάθε προηγούμενης συναλλαγής μέχρι το στάδιο της προμήθειας από τον παραγωγό. »

11 Από τη διατύπωση και από το στόχο αυτών των διατάξεων, οι οποίες αποβλέπουν στην εξασφάλιση της ουδετερότητας της εισφοράς για τους μεταποιητές σιτηρών και τους τυχόν ενδιάμεσους προμηθευτές, προκύπτει ότι οι διατάξεις αυτές πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι η εισφορά πρέπει να επιρρίπτεται ολοσχερώς επί των παραγωγών των σιτηρών, ενδεχομένως στο πλαίσιο των συναλλαγών τους με τους τυχόν ενδιαμέσους προμηθευτές. Το επιρριπτόμενο στον παραγωγό ποσό είναι επομένως ίσο με εκείνο που οφείλεται από το μεταποιητή των σιτηρών, υπολογιζόμενο σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίστηκαν εις απάντηση του πρώτου ερωτήματος.

12 Η κρίση αυτή δεν μεταβάλλεται από το γεγονός ότι, στην πρακτική, η επίρριψη πραγματοποιείται κατά τέτοιο τρόπο ώστε, από την πώληση των σιτηρών του παραγωγού στον πρώτο προμηθευτή, το οφειλόμενο ποσό κατά την πρώτη μεταποίηση να αφαιρείται από την τιμή πωλήσεως που ζητεί ο παραγωγός, το έτσι δε αφαιρούμενο ποσό να υπολογίζεται βάσει της πράσινης τιμής που ισχύει στο κράτος μέλος της παραγωγής των σιτηρών. Πράγματι, δεν μπορεί να γίνει επίκληση αυτής της πρακτικής, η οποία παρουσιάζει το πλεονέκτημα της διευκολύνσεως του διοικητικού και λογιστικού ελέγχου των εν λόγω ενεργειών, για να ματαιωθεί η υποχρέωση που έχουν οι μεταποιητές των σιτηρών και οι τυχόν ενδιάμεσοι προμηθευτές τους, να επιρρίπτουν το σύνολο του ποσού της εισφοράς επί των παραγωγών των σιτηρών, χρησιμοποι-

ώντας προς το σκοπό αυτό τη γεωργική τιμή μετατροπής που ισχύει στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου πραγματοποιήθηκε η πρώτη μεταποίηση των σιτηρών.

13 Κατά συνέπεια, όταν λόγω της εξαγωγής των σχετικών σιτηρών προς άλλο κράτος μέλος όπου υφίστανται την πρώτη μεταποίηση, το αφαιρεθέν από την τιμή πωλήσεως ποσό, υπολογιζόμενο βάσει της γεωργικής τιμής μετατροπής που ισχύει στο κράτος μέλος παραγωγής των σιτηρών, διαφέρει από το ποσό που οφείλεται από το μεταποιητή των σιτηρών, δηλαδή από το ποσό που υπολογίστηκε βάσει της γεωργικής τιμής μετατροπής που ισχύει στο κράτος μέλος της πρώτης μεταποιήσεως, η αρχή της ολοσχερούς επιρρίψεως απαιτεί να επιβαρύνεται εκ των υστέρων ο παραγωγός ή να επιστρέφεται σ' αυτόν η διαφορά, ενδεχομένως στο πλαίσιο των συναλλαγών με τους τυχόν ενδιαμέσους προμηθευτές.

14 Κατά της ερμηνείας αυτής προβλήθηκε ότι η μεταγενέστερη επίρριψη της διαφοράς μεταξύ του οφειλόμενου από το μεταποιητή των σιτηρών ποσού και του αφαιρεθέντος από την τιμή πωλήσεως ποσού δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί πάντοτε για λόγους πρακτικούς. Πράγματι, σε πολλές περιπτώσεις, είναι αδύνατο στο μεταποιητή ή στους ενδιαμέσους προμηθευτές να εξακριβώσουν τον παραγωγό των σιτηρών, δεδομένου ότι συχνά αναμειγνύονται στην ίδια σιταποθήκη για λόγους αποθηκεύσεως σιτηρά διαφόρων παραγωγών.

15 Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι τέτοιες δυσχέρειες, κι αν ακόμη υποτεθεί ότι υφίστανται, δεν αποτελούν ανυπέρβλητο εμπόδιο για την εφαρμογή της αρχής της ολοσχερούς επιρρίψεως, διότι αρκεί, για να εξαλειφθούν, να επιβληθεί στους οικείους επιχειρηματίες ένα υποχρεωτικό λογιστικό σύστημα που να επιτρέπει την ανασύσταση της αλυσίδας εμπορίας των διαφόρων σχετικών ποσοτήτων σιτηρών. Ειδικότερα δε, καθόσον αφορά την αδυναμία διακρίσεως των αναμεμειγμένων σιτηρών στην ίδια μοναδική εγκατάσταση αποθηκεύσεως, πρέπει να προστεθεί ότι ούτε το γράμμα ούτε το πνεύμα της κανονιστικής ρυθμίσεως εμποδίζουν, σε μια τέτοια περίπτωση, οι μεταποιητές των σιτηρών και οι τυχόν ενδιάμεσοι προμηθευτές τους να προβαίνουν στην επίρριψη κατανέμοντας το σύνολο της οφειλομένης επιβαρύνσεως για τα αναμεμειγμένα σιτηρά στους διαφόρους παραγωγούς για τους οποίους πρόκειται, κατ' αναλογία της ποσότητας σιτηρών που προμήθευσε καθένας από αυτούς.

16 Στα κράτη μέλη, στα οποία έχει ανατεθεί η εφαρμογή του συστήματος της εισφοράς συνυπευθυνότητας στο διοικητικό πεδίο, εναπόκειται να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα

ώστε η οφειλόμενη από τους μεταποιητές εισφορά να μπορεί σ' όλες τις περιπτώσεις να επιρρίπτεται ολοσχερώς στους παραγωγούς των σιτηρών.

17 Επομένως, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι οι συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 2727/75 του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου 1975, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1579/86 του Συμβουλίου, της 23ης Μαΐου 1986, και του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 2040/86 της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 1986, πρέπει να ερμηνευθούν κατά την έννοια ότι οι επιχειρηματίες που προβαίνουν στην πρώτη μεταποίηση των σιτηρών οφείλουν να επιρρίπτουν εκ των υστέρων στους προμηθευτές τους την τυχόν θετική ή αρνητική διαφορά μεταξύ της οφειλόμενης από αυτούς εισφοράς συνυπευθυνότητας και της επιστροφής που τους χορηγήθηκε από τους προμηθευτές τους λόγω αυτής της εισφοράς.

18 Ενόψει της απαντήσεως στο δεύτερο ερώτημα, παρέλκει η έρευνα του τετάρτου ερωτήματος.

Επί του τρίτου και του πέμπτου ερωτήματος

19 Το τρίτο ερώτημα αφορά το κύρος της επίμαχης κανονιστικής ρυθμίσεως ενόψει της ερμηνείας η οποία δόθηκε εις απάντηση του δευτέρου ερωτήματος.

20 Η Cehave ισχυρίζεται σχετικά ότι, δεδομένου ότι το ποσό της εισφοράς συνυπευθυνότητας ποικίλλει ανάλογα με την τιμή μετατροπής που ισχύει στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου πραγματοποιήθηκε η πρώτη μεταποίηση των σιτηρών, η εισφορά αυτή έχει ως αποτέλεσμα να παρεμβάλλει εμπόδια στην εξαγωγή των σιτηρών προς άλλα κράτη μέλη και αποτελεί, κατά συνέπεια, μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος με ποσοτικό περιορισμό εξαγωγών, απαγορευόμενο από το άρθρο 34 της Συνθήκης, και επιβάρυνση ισοδυνάμου αποτελέσματος με εξαγωγικό δασμό, απαγορευόμενη από τα άρθρα 12 και 16 της Συνθήκης. Η Cehave υποστηρίζει επιπλέον ότι, κατά το μέτρο που οι παραγωγοί των σιτηρών υφίστανται, λόγω της επιρρίψεως της εισφοράς, επιβάρυνση ποικίλλουσα αναλόγως με την τιμή μετατροπής που ισχύει στο κράτος μέλος της πρώτης μεταποιήσεως, το σύστημα της εισφοράς συνυπευθυνότητας δημιουργεί διάκριση μεταξύ των παραγωγών της Κοινότητας, απαγορευόμενη από το άρθρο 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης.

21 Καθόσον αφορά καταρχάς την αιτίαση περί παραβάσεως των άρθρων 12, 16 και 34 της Συνθήκης, πρέπει να διαπιστωθεί ότι οι διαφορές του επιπέδου της εισφοράς, για τις οποίες παραπονείται η προσφεύγουσα της κύριας δίκης, αποτελούν την άμεση συνέπεια της υφισταμένης διαφοράς μεταξύ των γεωργικών τιμών μετατροπής, που ισχύουν στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 1676/85 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουνίου 1985, σχετικά με την αξία της λογιστικής μονάδας και τις τιμές μετατροπής που πρέπει να εφαρμόζονται στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 164, σ. 1), και των τιμών αγοράς των εμπλεκομένων νομισμάτων. Έτσι, η θέσπιση γεωργικών τιμών μετατροπής, που διαφέρουν από τις τιμές αγοράς, δικαιολογείται όσον αφορά τις εμπορικές ανταλλαγές μεταξύ των κρατών μελών από την ανάγκη διορθώσεως των αποτελεσμάτων των διακυμάνσεων των ασταθών συναλλαγματικών ισοτιμιών οι οποίες, σε ένα σύστημα οργανώσεως των αγορών των γεωργικών προϊόντων στηριζόμενο σε κοινές τιμές, θα μπορούσε να προκαλέσει διαταραχές στις εμπορικές ανταλλαγές των προϊόντων. Το μέτρο αυτό αποβλέπει επομένως στην εξασφάλιση της διατηρήσεως κανονικών εμπορικών ρευμάτων, παρά την επίδραση διαφορετικών νομισματικών πολιτικών. Ως εκ τούτου δε, το μέτρο αυτό δεν εμπίπτει στην απαγόρευση που θεσπίζουν τα άρθρα 12, 16 ή 34 της Συνθήκης.

22 Όσον αφορά, εξάλλου, την αιτίαση περί παραβιάσεως της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων πρέπει να τονιστεί ότι οι διακυμάνσεις του επιπέδου της επιβαρύνσεως την οποία υφίστανται οι παραγωγοί σιτηρών προκύπτει από την ολοσχερή επίρριψη επί των παραγωγών της εισφοράς υπολογισμένης βάσει της γεωργικής τιμής μετατροπής που ισχύει στο κράτος μέλος της πρώτης μεταποιήσεως των σιτηρών. Όπως διαπιστώθηκε κατά την απάντηση στο δεύτερο ερώτημα, αυτή η επίρριψη ανταποκρίνεται στο στόχο της ουδετερότητας της εισφοράς έναντι των μεταποιητών των σιτηρών και των τυχόν ενδιαμέσων προμηθευτών τους, έτσι ώστε την οικονομική επιβάρυνση της εισφοράς να την φέρουν μόνον οι παραγωγοί των σιτηρών οι οποίοι, με την ίδια την παραγωγή τους, συμβάλλουν στη δημιουργία διαρθρωτικών πλεονασμάτων στην αγορά σιτηρών. Η έτσι προκύπτουσα διαφορά μεταχειρίσεως μεταξύ παραγωγών της Κοινότητας δικαιολογείται άρα αντικειμενικά και δεν μπορεί, κατά συνέπεια, να χαρακτηρισθεί ως εισάγουσα διακρίσεις κατά την έννοια του άρθρου 40, παράγραφος 3, της Συνθήκης.

23 Για τους λόγους αυτούς, στο τρίτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι από την εξέταση της εν λόγω κανονιστικής ρυθμίσεως δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να επηρεάσουν το κύρος της.

24 Ενόψει της απαντήσεως στο τρίτο ερώτημα παρέλκει η απάντηση στο πέμπτο ερώτημα.

Επί των δικαστικών εξόδων

25 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η ιταλική κυβέρνηση, το Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης το χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε το College van Beroep voor het Bedrijfsleven, με απόφαση της 19ης Ιουνίου 1987, αποφαίνεται:

1) Το άρθρο 2, παράγραφος 1, του κανονισμού 2040/86 της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 1986, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η εισφορά συνυπευθυνότητας στον τομέα των σιτηρών πρέπει να υπολογίζεται βάσει της γεωργικής τιμής μετατροπής που ισχύει στο κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου πραγματοποιείται η πρώτη μεταποίηση των σιτηρών.

2) Οι συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 2727/75 του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου 1975, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 1579/86 του Συμβουλίου, της 23ης Μαΐου 1986, και του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού 2040/86 της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 1986, πρέπει να ερμηνευθούν κατά την έννοια ότι οι επιχειρηματίες που προβαίνουν στην πρώτη μεταποίηση των σιτηρών οφείλουν να επιρρίπτουν εκ των υστέρων στους προμηθευτές τους την τυχόν θετική ή αρνητική διαφορά μεταξύ της οφειλόμενης από αυτούς εισφοράς συνυπευθυνότητας και της επιστροφής που τους χορηγήθηκε από τους προμηθευτές τους λόγω αυτής της εισφοράς.

3) Από την εξέταση της εν λόγω κανονιστικής ρυθμίσεως δεν προέκυψαν στοιχεία ικανά να επηρεάσουν το κύρος της.

Joliet Slynn

Moitinho de Almeida Rodríguez Iglesias Zuleeg

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Ιουλίου 1989.

Ο γραμματέας

J.-G. Giraud

Ο πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

R. Joliet